

és újabb egyiptomiak, — akiket szerző Mezopotámiából származtat, — a keletindiai dravidák, az ainók és polinéziaiak utolsó kiágazásai, akik később szerinte Mexikóban és Peruban is megtelepedtek. Az előbb említett ágaknak keveredett hajtásai a semiták, hettiták és örmények. Az utóbbiaknál tisztábbak Európa egykori és újabb lakói, az úgynevezett nyugati csoport és az ebből kialakult északi faj. Keveredettnek mondja Koch az említett előázsiaiakon kívül a malájokat, hamitákat, az ósaltáji népeket, akik közé a japániakat is besorozza, továbbá a keleteurópai, keletbalti és dinári fajokat. *Dr. Kéz A.*

A harmadik bajóti barlang diluviális faunája. A budai hegyvidék paleontológiailag érdekes barlangjainak száma az 1927. évben is szaporodott eggyel. Az esztergomvármegyei Bajót határában ugyanis kőfejtés közben a község harmadik barlangját tárták föl. Ez a legújabb barlang sem méretek, sem faunagazdagság tekintetében nem mérkőzhetik ugyan a bajóti Jankovich-barlanggal s még kevésbé az ez alatt fekvő, rendkívül gazdag fosszilis faunájú Baits-barlanggal, de mégis több tekintetben érdemes figyelmünkre.

Ezt a legújabb barlangot is HILLEBRAND JENŐ ásatta ki; természetesen legelső sorban az ősemberre vonatkozó adatokat nyomozva benne. Ásatásának eredményeit röviden a „Die Eiszeit“-ban¹ közölte. Ebből bennünket ezúttal csak annyi érdekel, hogy HILLEBRAND — köeszközök alapján — a barlangi diluviumot két szintre: magdalénire és solutréire osztotta.

Ezt a kettéosztást az előkerült, egyébként csekélyszámú ősmaradvány is támogatja. A felsőbb, vilá-

gossárga diluviális agyagrétegből a következő fajok csontjai kerültek elő:

Barlangi medve (*Ursus spelaeus* ROSENEM.), róka (*Vulpes vulpes* foss. L.), rén (*Rangifer tarandus* foss. L.), maral (*Cervus canadensis asiaticus* foss. LYN.), gyapjas orrszarvú (*Diceros antiquitatis* BLUMB.) s egy kistermetű ősló (*Equus* cf. *ferus* foss. PALL.), — a mai ázsiai vadló diluviális őse.

Ez a kis sorozat semmiképp sem mérkőzhetik ugyan a bajóti Baits-barlang gazdag faunájával, amelyet ezen a helyen e sorok írója ismertetett,² de a kanadai szarvas ősvilági rokonának, a maralnak, valamint a kistermetű ősló vadlónak jelenléte föltűnő.

A mélyebb, barna agyagban csak négy faj csontmaradványai rejtőztek. Ezek a következők:

Barlangi medve, ősló (*Bos primigenius* BOJ.), rén s az óriás gím (*Megaceros giganteus* BLUMB.).

Ebben a kis sorozatban az az érdekes, hogy a bajóti diluvium eddigi, több mint 40 emlős fáját két újabb fajjal gyarapítja: az őstulokkal s az óriás gímmel.

Könnyen átlátható, hogy az egymás tőszomszédságában levő barlangok fosszilis faunáinak párvonalba állítása sok érdekes problémát vehet föl színre. Ebben az esetben ilyen kérdés az is, miért hiányzanak a bajóti harmadik barlangból az apró emlősök s a madarak csontjai, holott ezek a másik két barlangban tömegesen fordulnak elő?

Ilyetén kérdés beható tárgyalása sok esetben fontos vonásokkal egészíti ki az ősember életére vonatkozó s bizony még nagyon hézagosaknak mondható ismereteinket.

Gáál István dr.

¹ „Eine neue Höhlenwohnung des ungarländischen Eiszeitmenschen.“ p. 95—96. (1927.)

² GÁÁL I.: A diluviális gerincesek egyik leggazdagabb lelőhelye Magyarországon. (T. Pótfüz., 1927, p. 178—181.)